

POROČILO O EVALVACIJI NOVEGA METODIČNEGA MODELA IZVAJANJA VZGOJNO – IZOBRAŽEVALNEGA DELA

1. OPIS EVALVIRANEGA METODIČNEGA MODELA IZVAJANJA VZGOJNO – IZOBRAŽEVALNEGA DELA

Na šolo smo vnesli celovit metodično preoblikovan model na področju šolske in razredne klime. Ob zelo aktivnem delu mnogih ljudi smo oblikovali model šolske vlade učencev, ki deluje v okviru štirih ministrstev, ki zajemajo naslednja področja: pravosodje, splošne zadeve, medsebojne odnose in promet. Vsako ministrstvo sestavljajo predstavniki vsakega oddelka od 4. do 9. razreda, ki na srečanja prinašajo predloge in pripombe celega oddelka. Na srečanjih skupaj načrtujejo, kaj bodo počeli, pripravljajo in izvajajo aktivnosti ter vrednotijo svoje delo. Na čelu šolske vlade je predsednik oz. predsednica, ki ga učenci vsako leto izvolijo na javnih in tajnih volitvah. Ministri in predsednik oz. predsednica šolske vlade, ki celotno delo usklajuje in občasno skliče tudi zasedanje celotne šolske vlade, se mesečno vsaj enkrat dobijo z g. ravnateljem in mu predstavijo delo vlade in prinašajo predloge, pripombe in pohvale učencev. Z g. ravnateljem o njih debatirajo in se pogovorijo o možnostih sprememb ali o argumentih proti spremembam. Nato pa ministri ali predsednica po šolskem radiu ali na sestankih šolske vlade povratne informacije s sestankov z g. ravnateljem prenesejo ostalim učencem. V okviru ministrstev poteka tudi veliko dejavnosti, v katere so učenci neposredno vključeni tako pri načrtovanju, kot tudi pri izvedbi in evalvaciji. Cel model je zasnovan na željah in interesih otrok, tako da res ugotavljajo, da njihov glas na šoli šteje. Učenci sodelujejo med seboj ne le horizontalno (po oddelkih), ampak tudi vertikalno. Tako se med seboj bolj spoznavajo, se učijo medsebojnega sodelovanja in izboljšujejo veščine komunikacije. S tem pa se izboljšujejo tudi medsebojni odnosi in celotna šolska socialna klima.

2. OPIS METODE EVALVIRANJA

Ključni poudarek smo ob akcijskem raziskovanju za evalvacijo modela dajali kvalitativnim, deloma pa tudi kvantitativnim metodam evalviranja.

Izvedli smo anketni vprašalnik, s pomočjo katerega smo spremljali začetno in končno stanje. Dobili smo rezultate, ki so nam pokazali, da se je število učencev, ki po vnosu novega metodičnega modela (šolske vlade učencev), ki menijo, da imajo sedaj več možnosti izražanja svojega mnenja in večji vpliv na delovanje na šoli, povečalo. Uporabili smo tudi "ček liste", s katerimi smo spremljali kriterije za doseganje posameznih ciljev.

Še večji poudarek kot kvantitativnim metodam pa smo dali tudi posrednim in neposrednim kvantitativnim metodam. Tako smo opazovali vedenje otrok na šoli (predvsem v času odmorov) in ugotavljali, da se njihovi medsebojni odnosi izboljšujejo. Neposredno pa smo se z učenci v okviru samega projekta pogovarjali na posameznih ministrstvih, ki so del novega metodičnega modela. Iz skupinskih razprav ter iz individualnih pogovorov z učenci smo tako ugotavljali, da vnašanje novosti pozitivno vpliva na dogajanje na šoli. S pomočjo refleksij, ki smo jih izvajali skupaj z učenci, ter s pomočjo samorefleksij članov tima ter pogovorov s sodelavci smo nekatere metode nekoliko preoblikovali in tako res dali vsem možnost, da izrazijo svoje mnenje. To pa je tudi naš glavni cilj in moto projekta, da namreč vsak učenec dobi občutek, da tudi njegov glas šteje.

3. REZULTATI EVALVACIJE

Na osnovi uporabljenih metod evalviranja smo ugotovili, da po uvedbi modela šolske vlade učencev 83% učencev meni, da imajo dovolj možnosti za izražanje svojega mnenja. Tudi učenci sami ugotavljajo, da imajo ob tem modelu, ki je namenjen njim in jim dopušča aktivno vključevanje v delovanje na šoli, veliko več možnosti, da prispevajo svoje mnenje, predloge, pripombe ali pohvale - skratka, da prispevajo svoj glas. Ne samo, da smo na nek način preoblikovali strukturo dela šole in je šolska vlada učencev postala sestavni in nepogrešljiv del šolskega sistema na naši šoli, ampak še bolj pomembno se nam zdi, da učenci sami občutijo spremembe zaradi te novosti. Tako smo iz pogovorov z njimi, iz refleksij ter iz anketnih vprašalnikov ugotovili, da lahko vplivajo na številna področja šolske klime (prehrana, dogajanje med odmori, avtobusni prevozi, športno dogajanje, počutje na šoli idr.). Med seboj so se bolj povezali, se spoznali tudi po vertikali in v okviru projekta krepijo svoje medsebojne odnose. Ker smo ugotovili, da tisti učenci, ki so v šolsko vlado neposredno vključeni kot predstavniki oddelkov, čutijo večji vpliv vlade, kot tisti, ki niso, težimo k temu, da bi se predstavniki oddelkov vsako leto zamenjali. Prav tako pa v okviru modela ministrstev izvajamo aktivnosti, kjer sodelujejo vsi učenci (priprava in izvedba tematskih tednov, natečaji in izbira prometnega znaka, šolske zastave, sodelovanje pri oblikovanju kriterijev za naj učenca, sodelovanje pri pripravi jedilnika itd.). V okviru vsega tega sodelovanja smo povečali komunikacijo med učenci ter med učenci, učitelji in vodstvom šole.

Evalvacija modela, ki smo ga vnašali, nam je tako pokazala, da smo z uvedbo naše šolske vlade učencev dosegli, da imajo učenci več možnosti za izražanje svojega mnenja in več možnosti izražanja svojih predlogov. Ob opazovanju vedenja otrok tudi ugotavljamo, da se sedaj učenci manj pritožujejo, da jim kaj ni všeč, saj imajo možnost povedati. Če pa njihovih predlogov ni mogoče upoštevati, pa ob ustreznih argumentih, ki jih dobijo predvsem pri vodstvu šole, to tudi sprejmejo in se tako učijo pomembnega življenjskega dejstva, da vedno vsega ne moremo doseči in da moramo nekatere stvari, ki se jih ne da spremeniti, sprejeti takšne, kot so.

Ob samorefleksijah smo tudi člani tima ugotavljali, kje so pomanjkljivosti in kje prednosti našega modela. Tako smo posamezne metode spreminjali, izboljševali in nato spet evalvirali – tako v obliki samorefleksij kot tudi v okviru debat na naših sestankih tima.

Razvijali smo nov metodični model, ki je zastavljen zelo široko in zajema skoraj celo šolo. Čeprav je bilo organizacijsko marsikdaj vse skupaj zelo težko, smo člani projektne tima, prav tako pa tudi učenci, drugi učitelji in vodstvo šole ugotovili, da se splača. Model, ki smo ga vnašali, je tako postal del naše šole in nepogrešljiv del letnega delovnega načrta šole in bo to ostal tudi v prihodnje.

Renata Celcar,
vodja inovacijskega projekta Tudi moj glas šteje